

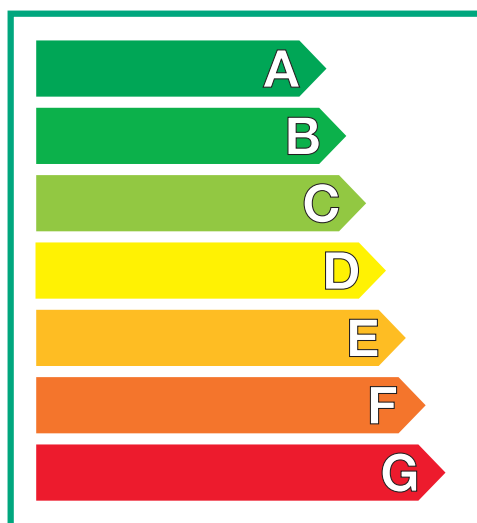
ELMŰ

www.elmu.hu

Elektromos eszközök a háztartásban

Az Energiacímke

Az energiacímke

Ez az úgynevezett energiacímke amely a háztartási gépek energiafogyasztásáról ad tájékoztatást. Az energiasztályok jelentősége az energiatakarékosság előtérbe kerülésével egyre nagyobbá válik. A Magyarországon kereskedelmi forgalomba kerülő hűtő- és mosógépekre - az Európai Unióhoz hasonlóan - 1999. illetve 2000. óta kötelező elhelyezni az energiacímkét.

Költséghatékonyság

Hosszútávú befektetésnek számít egy-egy ilyen műszaki cikk vásárlása, ezért fontos tényező, hogy egy drágább készülék egyáltalán megtérül-e, és ha igen, mikor? Könnyen kiderülhet pl., hogy egy magasabb árú, de energiatakarékos hűtőgép a készülék üzemeltetési költségeit is figyelembe véve hosszú távon kevesebbe kerül, mint a hasonló kivitelű, olcsóbb, de nagyobb energiafogyasztású típus. Vásárlás előtt érdemes megbizonyosodni a kiszemelt típus energiahatékonyságáról, melyről a legmegbízhatóbban az energiacímkén található adatok tájékoztatnak. A hűtőkészülékek - folyamatos, 24 órás üzemelésükkel - elsősorban energiatakarékos működésük miatt érdemelnek nagy figyelmet. Felmérések szerint egy átlagos háztartás legnagyobb áramfogyasztói a hűtőkészülékek, melyek az energiafelhasználás kb. 30%-át adják. Vásárlás során érdemes tehát odafigyelni, hogy a villanyszámla egyharmadáért "felelős" készülék melyik energiasztályba tartozik.

Energiasztályok és energiatakarékosság

Az energiatakarékosság megértéséhez tudnunk kell, hogy mit értünk fogyasztás és teljesítmény alatt.

A legegyszerűbb példa szerint ha egy 1000 W teljesítményű gépet 3 órán keresztül üzemeltetünk, akkor a fogyasztása: 3 óra x 1000 W, azaz 3 h x 1 kW = 3 kWh. Körülbelül 1 kWh energiát fogyaszt a tűzhely egy négyszemélyes ebéd elkészítésénél, vagy 9 liter tea, illetve kávé főzésekor. Ugyanennyi energia szükséges 1 nap alatt egy közepes méretű hűtőgépnek, 3-4 kg ruha mosásakor az automata mosógépnek, illetve 10 órányi tévé nézéshez. Egy hagyományos 100 W-os izzó pedig 10 óra alatt használ el ennyi energiát.

Az energiatakarékosság mindannyiunk közös érdeke. A következő táblázat a különböző energiasztályba tartozó gépek többletfogyasztását foglalja össze:

Többletfogyasztás az A energiasztályhoz képest

	B	C	D	E	F	G
Hűtőgép	+30%	+65%	+90%	+110%	+135%	+160%
Mosógép	+23,5%	+47%	+71%	+94%	+118%	+141%

Az Európai Unióban az „A” energiasztályú készülékek piaci részesedésének gyors növekedése miatt az „A” osztályon belül megjelent az „A+” és az „A++” megjelölés, melyek között az „A++” az elérhető leghatékonyabb energiateljesítményű terméket jelöli. Ezek átmeneti jelölések arra az időszakra, amíg meg nem történik az energiateljesítmény címkézési rendszerének teljes felülvizsgálata.

Energiacímke köteles termékek:

- Mosógépek, szárítógépek, kombinált mosó-szárítógépek
- Mosogatógépek
- Hűtők, fagyasztók, kombinált hűtő-fagyasztógépek
- Légkondicionálók
- Villamos sütők
- Fényforrások

Nagyon oda kell figyelni azonban a jelzésekre, mert némely forgalmazó a vásárlók egyre növekvő környezettudatosságából igyekszik tőkét kovácsolni úgy, hogy az energiateljesítményért valójában semmit sem tesz. Gyakori eset, hogy az áruforgalmazók katalógusaikban hatalmas „A” betűket használnak illusztrációként, aminek semmi köze az energiasztályhoz, s így alkalmas a vásárló megtévesztésére. Ilyen esetekben érdemes a Gazdasági Versenyhivatal, vagy a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség vizsgálatát kérni. A másik módszer az amikor a forgalmazó nem tünteti fel a kötelezett terméken az energiacímkét. Ekkor a Vásárlók Könyvébe tett bejegyzés jelent megoldást. A bejegyzést az üzlet üzemeltetője köteles a Fogyasztóvédelmi Felügyelőségnek továbbítani.

■ Környezetvédelem

Az energiacímke e mellett tájékoztat a mosógépek másik legfontosabb műszaki jellemzőjéről, a mosási teljesítményről, vagy más néven a mosási hatékonyságról. Ez mutatja meg, hogy az adott készülék mennyire alaposan távolítja el a szennyeződést a ruhákról. Bonyolult laboratóriumi vizsgálatok során a mosott ruha fényvisszaverő képessége alapján osztályozzák a mosási teljesítményt A-tól (legjobb) G-ig (leggyengébb). Egy A mosási hatékonyságú mosógéppel mosva egyértelműen tisztább lesz a ruha, mintha B, C vagy még rosszabb besorolású készülékekkel mostuk volna ki. A hazai családok jelentős része B, C, vagy még ennél is alacsonyabb energiasztályba tartozó készüléket használ! A műszaki cikkek helyes kiválasztásával nemcsak pénztárcánkat, hanem környezetünket is hatékonyan kíméljük.

A mosási teljesítmény és energiateljesítmény mellett a készülék vízfogyasztását is fontos ellenőrizni az energiacímkéről. Néhány termék 70-80 literes, míg mások 50 liternél is kevesebb vízfogyasztással mosnak tökéletesen tisztára 5 kg ruhát. Ezáltal egy készülék 10 év alatt kb. 50 000 liter vizet takarít meg. Ez akkora mennyiség, amellyel fel lehet tölteni akár egy strandmedencét is.

A mosógépek helyes kiválasztásával nemcsak villamos energiát lehet megtakarítani, hanem a vízdíj és a mosószerek költsége is jelentősen csökken a háztartási költségvetésben.

A költségtakarékosság mellett a környezeti terhek is sokkal szélesebb körben tudnak csökkenni a megfelelő készülék használatával.

Környezetbarát termékjelek

A háztartási gépek energiacimkézése során a gyártó feltüntetheti a termék környezetbarát minőségét, ha rendelkezik ilyenrel. A két leggyakoribb jelzés amire érdemes odafigyelni, az Európai Unió környezetbarát termék jelzése és a magyar szimbólum:

A környezetbarát minősítés és tanusítás célja a vásárlók környezettudatosságának erősítése és ezen keresztül a gyártók ösztönzése „környezetbarátabb” termékek és szolgáltatások bevezetésére. A magyar környezetbarát címke az itthon gyártott, vagy forgalmazott termékekre adható, legfeljebb egy évre lehet elnyerni. A címke mellett azt is fel kell tüntetni a terméken, hogy milyen tulajdonsága, gyártási sajátossága miatt nevezhető környezetbarátnak.

A CE jelölés

A jelölés jelentése

A CE jelölés a francia *Communauté Européenne* (Európai Közösség) rövidítése, és az Európai Unió országaiban forgalomba hozott ipari termékekre érvényes. Azért hozták létre, hogy a fogyasztó egészségét és testi épségét védje. Azt jelenti, hogy a termék megfelel az erre vonatkozó uniós irányelvek alapvető védelmi követelményeinek, így a biztonsághoz fűződő közérdek vélelmezhetően betartásra került. Ilyen szabályozás vonatkozik a villamosági termékekre, gázkészülékekre, gépekre, játékokra stb. Az Európai Unió belső piacának kiépülésével és kibővülésével szorosan összefügg a CE jelzés bevezetése. A CE jelzés úgy működik mint egy útlevelel, amely lehetővé teszi az Európai Gazdasági Térségben a termékek szabad áramlását. A CE jelzés alkalmazását a törvény írja elő.

A mögötte lévő tartalom

A CE jelölés nem kereskedelmi jel, nincs regisztrálva és nincs védjegyoltalom alá helyezve, de használata szabad hozzáférést biztosít az európai piachoz a magyar gyártók és exportőrök számára is.

A gyártónak a termékkel kapcsolatban felmerülő kötelezettségei a következőkre terjednek ki:

- Nyilatkoznia kell a termék megfelelőségéről
- A termék megfelelőségét egyértelműen igazoló műszaki dokumentációt kell összeállítania, amit ezek után meg kell őriznie
- Megfelelőség esetén pedig ő vagy egy meghatalmazott elhelyezi a CE jelölést

A CE jelölés egyfajta termékbiztonságot és termék megfelelőséget kellene, hogy jelezzen a vásárlóknak, azonban a jelzést nem a hatóság, vagy független szervezet helyezi el, így a gyakorlatban csak azt jelenti, hogy a készülék a gyártó szerint biztonságos, de azt nem, hogy a vonatkozó szabványoknak meg is felel. Ezért azt mondhatjuk, hogy a CE jelzés alapvetően a hatóságok számára szolgál. Ha a terméken feltüntették a CE jelölést, az (EU és a hazai) vám-, piac- és más felügyeleti hatóságok kötelesek vélelmezni, hogy a direktívák védelmi és más alapvető előírásait a szállító betartotta, ezért a termék az EU (és hazánk) területén szabadon forgalmazható. Piacellenőrzés során a hatóság kérheti a CE jelölés megalapozottságának bizonyítását, az előírt tartalmú Megfelelőségi Nyilatkozatot és a műszaki dokumentációt.

Más a helyzet a különleges veszélyességű termékeknél (pl. gyógyászati készülékek, robbanásbiztos termékek), ezeket ugyanis az EU-ban notifikált (hivatalos ajánlójegyzékre felvett) vizsgáló állomásokkal le kell vizsgáltatni. Újabban 4 számjegyű jelzéssel lehet a bevizsgálást igazolni. Ha tehát az EU-jegyzék szerinti négyjegyű számát feltüntetik a CE jel mellett, akkor ez már valódi biztonságot jelent.